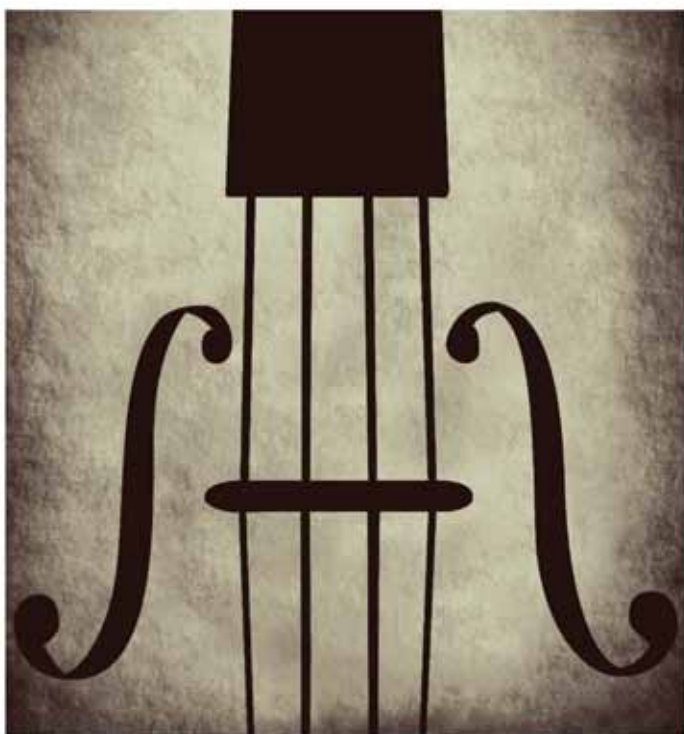

MURAT YALÇIN

KESİK HAVA

MURAT YALÇIN
KESİK HAVA

© 2013, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Yapı Kredi Yayınları, 2009

Can Yayınları'nda 1. basım: Mart 2013

Bu kitabın 1. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Act creative

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

ISBN 978-975-07-1045-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

MURAT YALÇIN
KESİK HAVA

ÖYKÜ

Murat Yalçın'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Karga Zarif, 2012

Hafif Metro Günleri, 2013

Şen Saat, 2013

Aşkımumya - İma Kılavuzu, 2013

MURAT YALÇIN, 1970 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü'nü bitirdi. 2000'den bu yana *Kitap-lık* dergisini yönetiyor. Öykülerini topladığı kitaplar *Aşkımumya* (1995), *İma Kılavuzu* (2003), *Şen Saat* (2007), *Kesik Hava* (2009) ve *Karga Zarif* (2012). *Hafif Metro Günleri* romanını 1998'de, yazınsal notlardan oluşan *Kontrol Kalem*'ni ise 2011'de e-kitap biçiminde yayımladı.

Simurg Yalçın'a

İçindekiler

Ecel Teri	13
Elektrik Dünyası	27
Sırtı Dönük Kadınlar	39
Köse'nin Yeri	45
Rutubet Hanım	49
Seğirdim Yolu	55
Kesik Baş	65
Tanrı'nın Gölgesi	73
Bomonti Bira Bahçesi	79
Üç Azap	91
Kar Körü	101
Ölü Atların Ruhı	105
Kesik Hava	117
Günahkeçisi	125
Çorba	129
Alis	135
İt	139
Allah Vergisi	143
Yok Diyen	149
Geri Bildirim	155

ECEL TERİ

İkinci güneşi altında cadde yelleniverdi; bulutlar hızlandı, yağmur serpelemeye başladı. Sessiz, kimseyi rahatsız etmeden kıyı bucak yağıp geçecekken niyeti bozdu; şiddetlendi, insafsızca, hıncını çıkarırcasına tepindi yerde.

Kış karanlığı çökecek, cadde puslanacak sandım. Hayır, gökkuşağına benzer, insanı hayran bırakan bir kara-sarı renk indi gökten. Az önce güneşte kavrulan cadde hardal rengine, daha da güzeli, tavada köpürmüş sapsarı tereyağı buğusuna büründü. Yağmur, şelale tozu oldu inceldi, soğuk ter oldu aktı.

Güneş mi yağdı, yağmur mu?

Limon gibi sıkıldı gök.

Göğün zırvalaması bu, başka bir şey değil. Kimse aldırmadı, havasını bozmadı; ne kaçan oldu ne hızlanan. Herkes şemsiyesiz, herkes yalnızdı oysa. Gidenler gitmiş, geride dört duvar bırakmıştı. O kadar ama; daha ötesi kurcalansa bile ancak kahve köşesinde oturmaktan sıkılmış bir seyyar sebzeçi sıkıntısı çıkar.

Başlar omuzlara gömüldü; iri kuşlara benzedi insanlar. Gömlekler, tişörtler bedenlere yapıştı.

Yağmurun kesilmesiyle omuzlar düzeldi. Güneş canlandı. Değirmen tavuğu, kasap kedisi başıboşluğuyla,

mahallenin hurdaya çıkmış, bezgin solgun YÜK VE EŞYA TAŞIR kamyoneti altına, o koyu gölgeye sığınmış eski bir köpeği, mayışmış kalabalık içinde sebepsiz yere ağlayan bir çocuğu kim iştir, kim umursar?

Yer koku verdi, dallar ışıldadı, o kadar.

Koca yazın yaygarasına, cırcırına, börtü böceğine aykırı düştü bu yağmur. İşte, köftecinin camından sokağa fırlamış boru fosurduyor, caddeye inen çarpık sokağın ucunda. Bu saatlerde sokak düşünceli, içli, izanlı, zamanın erbabı görünür. Yapıların sadece zemin katlarındaki o şişko ispanyolpencereleri değil sağır duvarları bile, dağarcıklarında geçen zamana ait ne varsa hepsini paylaşmak için can atar.

Oysa durup dinleyen bir kalabalık nerede görülmüş?

Züccaciye mağazasına, iki yıldır çalıştığım dükkâna, işimin başına döndüm.

Raflarda Sessizlikle İtina, dizili. Vitrinde patlayan gün ışığıyla el ele vermiş dükkân ışıkları mağazaya ağırbaşlı, sıcak bir hava katıyor. Çingiraklı kapı her açıldığında sanki içeriye yeni bir Dikkat buyur ediliyor. Sessizce dolaşp bakınan, elleyen, eline alıp inceleyen, etiketini okumaya çalışan, zamanı nasıl öldüreceğini iyi bilen, telefona konuşurken gözleri tabak çanak arasında fır dönen, kim bilir kime hangi hediyeyi alacağını düşünüp tartan, ışiksiz gözlerini isteksizce oraya buraya kondurarak dinlendiren düşük suratlı sayısız kadının uğrak yeri.

Erkekler çabuk karar verirler. Karar bile vermezler; ellerine ilk değeni benimser, aldıklarının değerinden emin, vakit kaybına tahammülsüz, kasaya yönelirler. Cam eşya kat kat kâğıtlara sarılıp kundaklanırken bir işi daha bitirmiş olmanın hafifliğiyle boşta bulunup boş konuşurlar. Dükkândan çıkmak için can atarlar. Güler yüzleri, tatlı dilleri sahtedir; elinizden kurtulmak için başvurdukları

bir yoldur. Ellerine verdiğiniz şık çantayı küçümser, kasıtlı, daha mühim işleri dururken bir emaneti taşımaya gönül indirmişçesine parmaklarının ucuna takarlar.

Islak gömleğimi, atletimi çıkardım. Dükkânın mavi, kalın poşetine tıktım. Çizgili, eski tişörtlerimden birini sırtıma geçirdim. Yerime dönerken o soruyu yaslı bir sesle yineledim içimden: “Pişman mısınız?”

İki gündür yatıp kalktığım, uykumu alan, ecel teri döktüren bir soruyu sessiz sedasız soruyorum, kiminle göze gelsem soruyorum. Haberlerde, elleri arkasında kelepçeli, yüzü göğsüne gömülü, polislerin kollarına takıp apar topar adliye kapısına götürdüğü “ünlü”ye sorulurken yer etti bu soru bende. “Pişman mısınız?” yağmuruna tutulmuş tutuklu görüntüsünün sıradanlığı bende birçok şeye karşılık geldi. Açılmayı bekleyen kutular birikti önümde. İtinayla yaptığım onlarca paketi bir karışıklık yüzünden açmak zorunda kaldığım günlerin siniriyle donandım.

“Pişman mısınız?”

Dün bir bugün iki, müşterilerle ilgilenirken, paket yaparken, soruları yanıtlarken, uzaktan izlerken, yakından bakarken... “Pişman mısınız?” Dalgınlıkla ağzımdan kaçırmaktan, tükürürcesine birinin üstüne saçmaktan sakınır, korkar oldum.

Dev porselen vazoların arasından cadde trafiğini, alçak binaların üstünden bulut trafiğini izliyorum. Kendi kendime, oldukça akıllı bir biçimde, gözlerimde bir insanîyet, bir içtenlik dolaştığını düşünüyorum. Neyse, o insanîyet denen şeyi yakalamak için gözlerimi birden karşı duvardaki boy aynasına kaydırıyorum. Olmuyor. Kendimle göz göze gelir gelmez aklım gidip geliyor. Kendimi aynada delirtip, kudurtup gözlerimdeki insanîyeti kovuyorum. Bugünkü ayarı bozuk havaya yoruyorum bu halimi. (“Halim?”)

Durup dururken niye deli olayım?

Zihnimde kara tahminler fink atıyor; her dakika umutsuzluğu köpürtüyor, fütür getiriyorum. İpe sapa gelmez şeylerle tıka basa dolu kafam beni rahat bıraksa! Patron mesela, bambaşka bir dünyanın insanı... Zekâsı kıvrak, hayali işlek, dili biraz sivri fakat sevimli... Samimiyetini yitirmeden, hayatı olgunlukla sindirmiş biri. Bir de “altın bilinci” var ki karıştırdığı zaman fena halde altını üstüne getirir o bilincin.

Bu eşi menendi yok soru her yere çivileniyor: “Pişman mısınız?”

“Pişman mısınız beyefendi?”

“Hanımefendi, pişman mısınız?”

“Niçin yaptınız? Niçin? Pişman mısınız?”

“Pişman mısınız? Bir şey diyecek misiniz?”

“Lütfen, pişman olduğunuzu söyleyebilir misiniz?”

“Neden öldürdünüz? Pişman mısınız?”

“Konuşmayacak mısınız? Pişman değil misiniz?”

Polislerin arasında başım dik, boynum bükük, suskun, suçlu, suçsuz, güleç, somurtuk, umursamaz, ciddi, kim bilir kaç tutuklu oldum oturduğum yerde.

* * *

Patron telefonu uzattı uzaktan: “Karakoldanmış!..” Meraklı, şüpheli, hatta suçlayan gözlerini dikti.

Masaya bıraktığı ahizeyi aldım.

“Buyurun?”

“Hakan Kurtkuş siz misiniz?”

“Evet?”

“Şişli Karakolu’ndan Memur Seyfi... Geçen sene Hale Okuyan’ın evindeki hırsızlık olayında adınız tanık sıfatıyla geçiyor. Elimizde otuz bir vakalı bir tutuklu var, hapı yutmuş bir garip! Bugün mümkünse tespit için sizi karakola bekliyoruz efendim.”

“Evet ama ifademde de var, ben sadece olay günü apartmanda rastladığım şüpheli şahısla ilgili bir ifade vermişim.”

“Tabii... Yalnız *sizin* vaka için de aranan şahıs olabilir mi diye bir uğramanız lazım. Merak etmeyin, yüzleştirme olmayacak, o sizi görmeyecek.”

“Yok canım, o değil mesele... Ben herkesle, her şeyle yüzleşirim! Yalnız hemen gelemem. Akşam yedi gibi uğrasam?”

“Tamam tamam. Tutuklu şu an hastanede. Otuz bir vakası var, hayatı kaymış onun da; *sizin* dosyayı da kapatabilecek miyiz, onun için...”

“Peki uğrarım... Pardon, adınız neydi?”

“Memur Seyfi’ dersiniz kapıdaki arkadaş yardımcısı olur. Teşekkürler Hakan Bey.”

Telefonu kapatır kapatmaz patronla göz göze geldik. “Biliriz suçlu olmanın yükünü” diyen bakışlardı. Onu rahatlatmak için umursamaz bir ifade takındım.

“Önemli bir şey değil. Hani, geçen yıl bizim üst komşuya hırsız girmişti. Aynı gün apartmanda görüp şüphelendiğim bir adam için yarım gün Gayrettepe’de ifade verip bilgisayarda hırsız-arsız fotoğrafı tıklamışım ya, o mesele. Adamın birini içeri atacaklar, *bizim* dosyayı da kapatmak istiyorlar herhalde... ‘Sizin dosya’ diyor bir de, ne ilgisi var sanki benimle!”

“Yahu sen de her şeye atlıyorsun. Hiç aklın yok mu senin?”

“Önemli değil, her gün oradan geçiyorum. Uğrarız, n’apalım!”

Saate baktım, iki saat sonra karakoldayım. Patron da kendimi sürekli can sıkıcı şeylere bulaştırdığımı düşünüyor, “İflah olmaz bu!” diyen kafa sallamalarla işine dönüyor. Nasıl da profesyonel! Az önce kafası bana takıktı, şimdi kahverengi deri pantolonlu, aslan kafalı kadınla

ilgileniyor. Hem de içine düşercesine, gidi seni!

Tezgâhtaki kül tablasıyla beyaz şarap kadehi takımını paketlerken, izlediğim film sahnelerini de kullanarak karakolda geçen birbirinden ilginç mizansenler kurmaya başladım.

Aynaya göz attım; kanlı canlı, ciddi, heyecanlıyım. Arka arkaya, sahneleri canlandırmayı sürdürdüm. Ellerindeki tutukluyu çok merak ediyordum. Olaylar ilgimi çekmez ama faillerin, “suçlu”ların hayatları hep merak uyandırır.

“İşte yeni bir fırsat...” diye mırıldandım, kalbim hızlandı. Şarap kadehlerini nasıl paketledim, anımsamıyorum. Kırıp dökmediğime şaşırdım. Ellerim titremeye, kafeslenmiş kuş telaşıyla sağa sola çarparak uçuşmaya başladı.

Gövdem kurumuş bir ağaç gövdesi gibi karıncalandı. Az önce sırsız bir aynaya benzettiydim kendimi. Perdeyle pencere arasında mevsimini yitirmiş iri bir sinek nasıl camları dövüp durur, günler sonra iç denizlikte kurumuş cesedi bulunur, böyle bir yaşam içinde dönenip duruyordum. Bin yüzlü zamanın karanlık yerlerinde doluşarak ömrünü tamamlamayı seçen bendim.

Kaldırımın yarısını mini metal masalarıyla, tentesiy-le işgal eden dondurmacı bugün تنها... Yağmurun etkisi mi? Kalaycı dükkânını andıran parlak metal masaların arasında iki siyah kadın belirdi. Ya cami avlusundan ya mezarlıktan dönmüşlerdi. Yashydılar. Boyları, saç kesimleri aynı. Biri pantolonlu öbürü etekli, siyah elbiseler içinde, siyah gözlükleriyle bir çift kuzgun süzülüşüyle yola yakın masaya iliştiler.

Caddenin gürültüsünden, telaşından en az benim kadar uzaktılar. Öbür dünyanın temsilcileri olmalıydılar. Siyahlardan soyunsalar, ne cins bir canlılar acaba, anlaşılır mı? Bu yeryüzü konukları ilgimi çekti.

Dükkânda biraz daha kalırsam raflardaki bütün eşya çatır çatır çatlayabilirdi. Patlama dakikalarım kuruluydu, bir özre yol açmadan uzaklaşmalıydım dükkândan. Çın-gıraklı kapıyı açtım. İçeriye hava, gürültü (korna, siren, motor, insan, müzik) doldu. Patron kafasını çevirdi, “Ge-liyorum...” dedim elimi kaldırıp.

Yay çizgilerinin üstünden karşıya geçtim.

Siyah kadınların yanından geçerken ikiz olduklarına kanaat getirdim. Vişneçürüğü dudakları kapalıydı; dalga-lı, süzülen martı biçiminde. Gözleri nokta. Yaşları belir-siz, “yirmi beş” diyeni de, “kırk” diyeni de yalanlamıyor-lar. Yalnız, biri parlak, öbürü solgun... Tuhaf, dünyayı boş vermiş, yılgın ahretlik kız hali var üstünde. İkizlerden biri ablaysa kesin odur.

Akşam yaklaşıyor.

Caddenin ucundaki denizi düşledim. Oraya yürü-meye erindim. Aslında düşlemek de yorucu... Denizin ufka doğru ağaran sırtı ürperiyor. Gölge benekli kaldı-rımların üstündeki dallara yuva kurmuş güneş –dallar-dan süzülmekten usanmış, düşünceli kuşların halsizli-ğiyle– kanatlarını gere gere karanlığı bekliyor.

Yaslı İkizler’de kaldı aklım. Nasıl koyu bir suskunluk, manastır havası? Onları biraz olsun konuşturabilir mi-yim? Konuşsalar, ikisinden biri, kimin zamazingosu oldu-ğunu anlatırdı. Nasıl da eminim, tuhaf? Masaya dal budak salan sarmaşıkları testereyle doğrarcasına durup, düşünüp, süzülüp havalandırılmış, kurutulup tartılmış sözler sırala-salar karşılıklı. Yaz havasına hiç uymayan konuşmalar...

Kimi zaman o üzgün, süzgün duruşunu bozmadan, “Evet, kuaföre çok sık giderim çünkü ancak saçlarıma fön çekilirken orgazm olabiliyorum” diyerek yeni bir konu açabilir, dondurma kaşığına ağızda daha uzun tutabilir.

Salınma, uçuşma yok, esintisiz. Dudak uçuklatmı-yor da kulak aşındırıyor sadece.

Modern öykünün gözde isimlerinden Murat Yalçın, edebiyatımızın kalıcı yazarlarından biri.

Kesik Hava'da en çok Ferit Edgü'yü gördüm, önce de dilinde onun dilini. Kendiliğinden bile olsa, aile içinde rastlanır yakınlıklardan, gelgitlerden. Şununla birlikte: Murat Yalçın ustaları kadar yenilikçi. En azından bu arayış içinde, başından beri ve arayışın durakladığı her basamakta niteliğinden kuşku duyulmayacak bir birikim oluşturduğu görülüyor, hâlâ da çıkıyor basamakları.

SEMİH GÜMÜŞ

İçlerine doğduğum, gölgeli, ağlak bahçelerdi: Zımak, Arkek, Avzik, Sensor, Varker, Kardak, Sirpok, Mamusag... Kayalı meşeli sarp yamaçların diplerinde, buz yataklarıyla yüklü Munzur'un sırtlarından kol kola çıkıp vadide bir yatakta fişkırان, kabara köpüre Fırat'a akan, bentlerle düğümlü şen şakrak derenin iki yanına sağlı sollu dizilmiş bu bahçeler, bulutlara yakın süzülen bir kartalın gözünde, derenin memelerine yapışmış boy boy yeşil cerenlerdi.

Yamacın sınırında bir cılga yol, yanı sıra ark, yanı sıra kavakların gölgesinde sövenlerle desteklenmiş bir hinzan, çardak, çardağın içinde ocak, çaydanlık, bardak, çay kaşığı, çalı çırpı, borcak, naylon sarılı kibritle, çay, şeker, tuz...

ISBN 978-975-07-1045-2

9 789750 710452